

(Тит 1:5-16)

Поблагослови нас, Господи, на вивчення Твого Слова.
Амінь.

Дорогі наші друзі. У минулій передачі ми почали вивчення 1-го розділу Послання апостола Павла до Тита, де Павло говорить про християнську церкву, як про організацію. Як і усіх інших творів Павла, перший розділ цього Послання починається з привітальних слів апостола. Далі мова йде про те, що в кожній церкві повинні бути рукопокладені служителі, що відповідають певним вимогам. Прочитаємо 5-ий вірш:

"Я для того тебе полишив був у Криті, щоб ти впорядкував недокінчене та пресвітерів настановив по містах, як тобі я звелів".

/Тит 1:5/

Серед дослідників існують розбіжності в думках із приводу того, чи були раніше в церквах на Криті єпископи (а Тит просто повинен був звершити обряд покладання рук), чи єпископів не було й Титу потрібно було призначити таких служителів. Якщо справедливо останнє (у що особисто я не вірю), тоді мені здається, що у своєму виборі Тит керувався схваленням церкви, а громади повинні були погодитися з рішенням, що прийняв Тит.

Однак основне питання полягає зовсім не в цьому, і зовсім не це повинно бути головним питанням для сучасних церков. Справа в тому, що в цьому уривку Павло підкреслює важливість особливих особистих рис людини, що має таку посаду в церкві. Апостол наводить конкретні вимоги, які повинні пред'являтися до людей, на цих посадах. Всі ці вимоги пред'являлися до пресвітерів, і їхнє значення вже добре знаємо нам. Це досить практичні принципи. Прочитаємо вірші з 6-го до 9-го:

"коли хто бездоганний, муж єдиної дружини, має вірних дітей, недовкорених за блуд або неслухняність. Бо єпископ мусить бути бездоганний, як Божий доморядник, не самолюбний, не гнівливий, не п'яниця, не заводіяка, не корисливий, але гостинний до приходнів, добролюбець, поміркований, справедливий, побожний, стриманий, що тримається вірного слова згідно з наукою, щоб мав силу й навчати в здоровій науці, і переконувати противних".

/Тит 1:6-9/

Фраза про те, що служитель повинен бути "бездоганний" зовсім не означає, що людина повинна бути досконалою і безгрішною. Ці слова лише означають, що будь-яке обвинувачення, що висувається проти служителя, не повинно відповідати дійсності. Його життя повинно бути вище будь-яких докорів.

Коли хтось може вказати пальцем на служителя церкви, вірогідно й обґрунтовано звинувативши його в нечесності, тоді справі Христа наноситься величезна шкода. І байдуже, які природні дари має ця людина. Якщо хтось може сказати про неї щось подібне, тоді її життя не відображає її посвячення Христу, а це означає, що страждає справа Христа. Тому така людина не може ставитися служителем церкви.

Крім того, служитель повинен бути "муж єдиної дружини, дітей мати вірних". Основна ідея тут полягає в тому, що служитель зобов'язаний мати "вірних дітей", інакше кажучи, віруючих дітей. Якщо людина не може привести до Господа своїх власних дітей, вона не повинна ставати служителем церкви.

Будь ласка, не зрозумійте мене перекручено: я усвідомлю, що сьогодні в багатьох прекрасних християнських родинах зустрічаються діти, які відійшли від Господа й не мають зовні ніяких слідів благочестивого виховання. При цьому їхні батьки можуть бути чудовими віруючими, які створили для своїх дітей прекрасну християнську обстановку і не винні в тому, що їхня дитина відвернулася від Христа.

Але такі батьки не повинні ставати служителами в церкві. Як служителі церкви, подібні батьки можуть опинитися перед необхідністю дорікнути або засудити когось із віруючих. І тоді складеться ситуація, коли на них самих можуть указати пальцем з такими словами: "Хто ви такий, щоб судити мене? Подивіться на свою власну дитину! Яке ви маєте право говорити мені щось?"

Тому заради справи Христа й заради успіху служіння служитель церкви повинен мати віруючих дітей, "недокорених за блуд або неслухняність", тобто у негідній поведінці. Замість цього діти християнських лідерів повинні вести життя, яке б прославляло Господа Ісуса й звіщало Його Слово.

Ще єпископ або пресвітер не повинен бути "самолюбний", тобто свавільний, тому що він є служителем Бога, а також представником Божих людей. Його задача в церкві – шукати Божу волю й виконувати її. Також він не повинен бути гнівливим або заводіякою і, крім того – не корисливим, тобто не жадібним.

Але найголовніше, що є дві задачі, які повинні бути покладені на служителя церкви. По-перше, він повинен уміти наставляти людей, тобто викладати Слово Боже. А по-друге, він повинен уміти викривати або давати належну відповідь єретикам. Мені здається, що люди, які несуть якесь служіння в церкві, повинні мати відповідну підготовку згідно Біблії.

Однак я хотів би зауважити, що дуже важливо, щоб ваше служіння не було зосереджено тільки на викритті всіх і кожного. Є деякі пастори, яких характеризує "негативно-

викривальне служіння", як я його називаю. Усе, що вони роблять, - це нападають на ворогів Євангелії.

Зрозумійте мене правильно, це теж досить важливо. Але я впевнений, що наше служіння повинно бути збалансованим. Старійшина повинен уміти наставляти людей на підставі Слова Божого, так само як він повинен уміти дати відповідь єретикам.

Все це повинно бути характеристиками будь-якого єпископа або пресвітера. Як ми вже говорили раніше, такі поняття як "єпископ" і "пресвітер" є синонімами. Термін "пресвітер" (грецькою - "прес-бю'-торос") ставиться до самої людини. Така людина повинна бути зрілою особистістю, як фізично, так і духовно. А єпископ (грецькою - "епископос"), був "керуючим", він управляв церквою. Тому даний термін має відношення до посади людини. Причому важливо зрозуміти, що в ранній церкві не було випадків, щоб лише одна людина була в громаді єпископом, або пресвітером. У кожній помісній церкві таких служителів завжди було декілька.

Взагалі, пасторів ранньої церкви називали по-різному. По-перше, пасторів називали "пресвітерами" або "старійшинами". Також їх називали "пасторами" або, що більш точно, - "пастирями". Крім того, їх ще називали "єпископами" або "церковноначальниками". І, нарешті, цих служителів просто називали "служителями".

Далі Павло починає розмову про погану репутацію жителів Криту. Ми повинні пам'ятати, що всі люди є грішниками. Всі ми брати в тому розумінні, що всі є грішниками. Не всі люди належать зовсім не до сім'ї Божої, вони входять в неї тільки через народження згори і перетворення в Боже дитя за допомогою віри в Христа. За природою ми всі є синами Адама, тому що ми всі грішні й порочні. Однак жителі Криту мали особливо погану репутацію. Прочитаємо 10-ий і 11-ий вірші:

"Багато бо є неслухняних, марнословців, зводників, особливо ж з обрізаних, їм треба уста затуляти: вони цілі дома баламутять, навчаючи, чого не належить, для зиску брудного".

/Тит 1:10,11/

Що стосується "марнословців", що згадуються Павлом, то потрібно визнати, що є окремі християни (і, можливо, ви знаєте деяких з них), мова яких просто не здатна перебувати в стані спокою. Така людина не може мовчати навіть тоді, коли їй немає чого сказати. Якось мені довелося їхати на машині разом з однією людиною. Протягом всієї нашої поїздки вона безупинно гарчала і лаялася з приводу всього, що тільки приходило в голову. Якщо коротко підбити підсумок всього сказаного нею за дві години дороги, то потрібно визнати, що це було порожнім струсом повітря. Є чимало таких

марнословців. Я не заперечую проти здорової критики або осмислених веселощів, але Павло суворо засуджує систематичне словоблудство, яке не несе в собі ніякої конструктивної суті.

"Зводниками" Павло називає всіх тих людей, які намагалися протистояти його вченню, що особливо стосувалося "обрізаних". Більше того, апостол говорить, що "вони цілі дома баламутять", тобто, гублять і збивають з правильного шляху цілі родини. Це було дуже серйозно і небезпечно.

Взагалі скрізь, де сьогодні сіється Слово Боже, сатана намагається вмішатися й зробити свою брудну справу. Він є ворогом і завжди сіє тернину й осот серед добрих паростків. Я побачив це на своєму власному досвіді. Свого часу ми організували трансляцію наших передач в одному місті, і це служіння виявилось досить результативним, тому що багато людей прийшли до Христа. Але одного разу я випадково з'ясував, що відразу ж після наших передач радіокомпанія стала транслювати лекції однієї секти. У своїх передачах ці недоброзичливці намагалися певним чином скорегувати мої біблійні бесіди. Це і є приклад того, як сатана втручається в Божу справу. Щось подібне відбувалося й на острові Крит, де звершувалася велика справа Христа, але ворог також не дрімав й успішно сіяв свої тернини. Тепер прочитаємо вірші 12-ий і 13-ий:

"Сказав один з них, їхній власний пророк: Критяни завжди брехливі, люті звірі, черевані ліниві! Це свідoctво правдиве. Ради цієї причини докоряй їм суворо, щоб у вірі здорові були".

/Тит 1:12,13/

Слова "люті звірі" означають, що жителі Криту були грубими й жорстокими людьми, а фраза "черевані ліниві" може бути перекладена як "ледачі ненажери". Тут Павло пише про жителів Криту не дуже утішні слова, чи не так? Але такою була репутація цих людей у римському світі за часів Павла. Тут Павло цитує слова одного критського поета, Ефіменіда, що народився на Криті в шістсот п'ятдесят дев'ятому році до Різдва Христового.

Павло говорить: "Критяни завжди брехливі". Це зовсім не означає, що будь-яка людина, яка жила на Криті, обов'язково була брехуном. Адже так само представників інших націй і народів нерідко характеризують певними рисами, які далеко не завжди й не у всіх ситуаціях відповідають дійсності. Однак загалом репутація жителів Криту полягала в тому, що вони були брехунами й ошуканцями.

Але дивовижно, що може зробити благодать Божа, і що вона зробила серед жителів Криту. Ці люди були брехунами, ледарями й ненажерами. Але багато хто з них навернувся до

Христа і їхнє життя змінилося. Проте, Павло говорить Титу, що через минуле й природні нахили християн, що проживали на Криті, Тит повинен більш суворо ставитися до цих людей у порівнянні з іншими віруючими. Прочитаємо 13-ий і 14-ий вірші:

"Це свідоцтво правдиве. Ради цієї причини докоряй їм суворо, щоб у вірі здорові були, і на юдейські байки не вважали, ані на накази людей, що від правди відвертаються".

/Тит 1:13,14/

Говорячи про "юдейські байки", Павло має на увазі не лише сліпе поклоніння Закону. На підставі Закону Мойсея з'явилася величезна кількість писань, таких як Талмуд і багато інших. Не можу сказати, що я докладно вивчав ці юдейські твори, оскільки вони ніколи серйозно не цікавили мене. Але з деякими з них мені довелося познайомитися, і там дійсно зустрічаються досить дивні байки, а також "накази людей, що від правди відвертаються".

Господь Ісус свого часу дорікав релігійних лідерів за те, що вони додають до Закону Божого свої власні перекази. І саме про це говорить тут Павло. Законництво часто містить у собі дві складові. По-перше, вас переконують у тому, що ви спасенні через закон. Ну а потім йде друга частина, а саме, що ви повинні жити за законом.

І перше й друге досить небезпечне. Ми отримуємо спасіння Божою благодаттю, і насправді покликані жити на рівні, набагато вищому, ніж той, що диктують нам Десять Заповідей. Бог дав Своему народу Десять Заповідей, і мені здається, що ці заповіді дійсно повинні бути законом сучасного світу. Коли Бог говорить: "не вбивай", ці слова призначені для всіх людей – як християн, так і не християн – тобто, для всього світу. Однак всі ті, хто отримав спасіння по благодаті Божій, одержали від Бога настанови для життя на вищому рівні, ніж рівень цих заповідей. Прочитаємо 15-ий вірш:

"Для чистих все чисте, а для занечистених та для невірних не чисте ніщо, але занечистилися і розум їхній, і сумління".

/Тит 1:15/

Цей вірш нерідко використовується людьми, які заявляють, що якщо ми маємо спасіння по благодаті, то вже не має ніякого значення, як саме ми живемо; тобто, якщо ми спасенні, ми стали чисті й можемо жити так, як завгодно нам. Якісь секти вигадали це вчення, стверджуючи, що ми можемо перебувати в гріху. Правда, вони не називають свої вчинки гріхами, – для них все це не є чимось поганим. Вони керуються у своїх переконаннях тим, що "для чистих все чисте".

Але потрібно зрозуміти, що все те, про що пише тут Павло, не стосується питань моралі. Апостол говорить тут лише про

відношення до вживання певної їжі. У вченні багатьох сект дуже часто є досить незвичайні правила щодо харчування. Павло ж говорить, що "для чистих все чисте". Інакше кажучи, незалежно від того, їсте ви якісь продукти, або уникаєте їх, все це не має ніякого значення. Будь-яка їжа є чистою. Якщо ви волієте вживати зміїне м'ясо, або любите їсти равликів і гусениць, це ваша справа. Що ж стосується мене, то моя справа утримуватися від такої їжі, наскільки це можливо. Однак ви можете їсти те, що вам завгодно, тому що "для чистих все чисте".

Якщо ж ви не є віруючим, то ніяка дієта, якої ви притримуєтесь, не позначиться на ваших взаєминах з Богом. Ніяка дієта не врятує вас від вічної загибелі. Ви можете вживати скільки завгодно овочів, але вони не зроблять вас чистим, якщо ви не примиритеся з Богом. Сам Господь Ісус сказав, що те, що виходить з вуст і серця людини, опоганює її, бо зсередини, із людського серця виходять лихі думки, розпуста, крадіж, душолюбства, богозневага, гордості. Все це опоганює людину. А вживання якоїсь їжі не може опоганити її, як ми читаємо в Євангелії від Матвія, в 15-му розділі, віршах з 18-го до 20-го. Тепер прочитаємо 16-ий вірш:

"Вони твердять, немов знають Бога, але відкидаються вчинками, будучи бридкі й неслухняні, і до всякого доброго діла нездатні".

/Тит 1:16/

Багато віруючих сьогодні можуть відкидати Бога й фактично зрікаються Його своїм стилем і способом життя. А також вони відкидають Слово Боже, хоча на словах можуть стверджувати протилежне.

Я знав одну людину, служителя церкви, який всюди носив з собою Біблію велетенських розмірів. Це була настільки важка книга, що навіть хода в нього згодом змінилася. Усі вважали його досить благочестивим християнином, однак за стінами церкви він мав репутацію не зовсім чесної людини. Він усюди носив велику Біблію, але насправді не дуже вірив у неї. Тобто, друзі, ви можете відкидати Біблію тим, як ви живете, а також ви можете відкидати Бога тим способом життя, що ви ведете.

Більше того, якщо людина говорить, що знає Бога, а справами зрікається Небесного Отця, то таких Павло називає "бридкі й неслухняні, і до всякого доброго діла нездатні". Церемонії або ритуали не можуть змінити нечестивого серця людини. Тільки Слово Боже здатне принести в серце ці зміни. І коли серце змінилося, життя людини буде демонструвати ці зміни. Апостол Павло й апостол Яків ніколи не розходилися в поглядах з цього приводу – вони обидва стверджували, що віра без діл є мертвою. Віра, що дає спасіння, робить життя

благочестивим, тому що, як сказав свого часу Жан Кальвін, "спасає одна тільки віра, але спасаюча віра не буде одна". Давайте пам'ятати про цю істину, друзі, і нехай вона знайде місце в житті кожного з нас. Усього вам найкращого.

До нових зустрічей в ефірі. Нехай Господь усіх вас рясно благословить.